

Státní rozpočet

- **Saldo státního rozpočtu nejhorší v historii při snížení příjmů a růstu výdajů...** Státní rozpočet skončil v závěru prvního čtvrtletí rekordním deficitem ve výši 45,9 mld. Kč, což představovalo 5,3 % nominálního HDP. V témže období roku 2009 byl rozpočet téměř vyrovnaný (-2,3 mld. Kč). K nepříznivému výsledku státních financí došlo poklesem příjmů rozpočtu (-8,2 %) při růstu výdajů (+7,7 %). Meziroční snížení příjmů rozpočtu však nebylo způsobeno nadále slabým daňovým inkasem, protože příjmy z daní (bez sociálního pojistného) o desetinu stouply. Tato skutečnost odráží zlepšení reálné ekonomiky, přestože růst daňových příjmů byl ovlivněn především výnosem ze spotřebních daní (+30,3 %).
- **... ale meziroční pokles příjmů ovlivněn technickým opatřením z roku 2009** Na vykázaný pokles příjmů rozpočtu měl především vliv administrativní zásah (převod peněz z rezervních fondů ministerstev do rozpočtové kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši zhruba 32 mld. Kč v prvním čtvrtletí 2009) – bez něj by příjmy rozpočtu ve stejném období roku 2010 meziročně neklesly. Zatímco tehdy tato operace výsledek státních financí vylepšila, v prvním čtvrtletí 2010 ho díky statistické základně naopak zhoršila. Při eliminaci tohoto vlivu by byl schodek státního rozpočtu v prvním čtvrtletí zhruba na úrovni srovnatelného období 2008.

Inkaso daní ožilo, zatím však jen křehce. Daně z příjmů meziročně pouze stagnovaly při poklesu pojistného na sociální zabezpečení (-5,8 %), což vystavilo tlaku důchodový účet, jehož výdaje se naopak o 4,5 % zvýšily. Příjmovou stranu vylepšilo kromě spotřebních daní také inkaso DPH (+11,8 %). Daňové příjmy bez pojistného narostly proti stejnému období 2009 o 11,6 mld. Kč.
- **Sociální výdaje rostly podstatně pomaleji než celkové výdaje rozpočtu** Na příjmové straně rozpočtu proti stejnému období 2009 chybělo 22,4 mld., výdajová narostla o 21,2 mld. Kč (naopak v 1. čtvrtletí 2009 se celkové výdaje omezením neinvestičních transferů meziročně snížily). Důchodové dávky rostly proti srovnatelnému období jen polovičním tempem (+4,5 %) a byly vyšší o zhruba 4 mld. Kč, platy zaměstnanců státu stouply o 1,9 % a dosáhly 15,4 mld. Kč. Dynamika dávek v nezaměstnanosti byla meziročně již výrazně nižší.

V úhrnu vzrostly běžné výdaje státu mírně rychleji než výdaje celkem a 2,4krát rychleji než celá sféra sociálních dávek (+3,5 %). Příčinou odchylné dynamiky byl převod peněz obcím (zvýšení o 63 %), především ve formě přímých nákladů škol ve výši 39 mld. Kč vč. zálohy na další období. Tyto náklady byly o 20 mld. více než v 1. čtvrtletí 2009. I zde tak – podobně jako na straně příjmů - sehrály značnou roli administrativní důvody.
- **Státní dluh se výrazně zvětšil – meziročně byl vyšší o více než pětinu** Státní dluh meziročně výrazně vzrostl o 22 % z 1,001 bil. Kč na 1,217 bil. Kč ke konci března 2010 (ve stejném období 2008 činil státní dluh 0,860 bil. Kč). Z uvedené částky činil krátkodobý dluh 14,2 % (limit pro udržení refinančního rizika představuje 20 %). V samotném 1. čtvrtletí 2010 emitoval stát dluhopisy v nominální hodnotě 40,2 mld. Kč.

Zdroje dat: ČSÚ, MF ČR, ČNB, MPSV, propočty ČSÚ.

Poznámka: V souladu s nařízeními Eurostatu je ve statistice národních účtů používána klasifikace OKEČ, zatímco v ostatních částech je již používána klasifikace CZ-NACE.

Poslední informace ze zdrojů ČSÚ, ČNB a MPSV uváděné v této zprávě pocházejí ze dne 9. června 2010. Zpráva vychází z měsíčních statistických údajů odvětvových statistik a ze čtvrtletních odhadů HDP.